

OBSAH

Předmluva	7
Hlavní použité znaky a symboly	9
1. Úvod (Karel Turek)	13
2. Metody a principy přenosu informace pomocí optického záření (Ing. Josef Dostál)	15
2.1. Základní principy	15
2.2. Průchod optického záření atmosférou	17
2.3. Světlovody	18
Literatura	20
3. Optické sdělovací systémy (Ing. Josef Dostál, Ing. Ladislav Šuraň, Karel Turek)	21
3.1. Druhy optického přenosu	21
3.2. Systémy pro přenos volným prostředím	25
3.3. Systémy pro přenos vláknovými světlovody	28
3.4. Vysílač optického spoje	32
3.4.1. Optické zdroje a vazba na světlovod	32
3.4.2. Modulační zesilovače pro polovodičové zdroje	34
3.5. Přijímač optického spoje	35
3.6. Opakovač optického spoje	38
3.7. Technickoekonomické požadavky na sdělovací systémy	39
3.7.1. Zhodnocení současných technických a ekonomických vlastností sdělovacích systémů	40
3.7.2. Požadavky na sdělovací systémy v nejbližší budoucnosti	41
3.7.3. Současné a perspektivní požadavky na optické sdělovací systémy	43
3.8. Experimentální optické sdělovací systémy	46
3.8.1. Všeobecně o stavu vývoje systémů s vláknovými světlovody	46
3.8.2. Pokusné systémy pro telefonní přenosovou techniku	47
3.8.3. Televizní kabelové rozvody	53
3.8.4. Speciální aplikace	54
3.8.5. Výzkum nových systémů	55
Literatura	57
4. Součásti optických sdělovacích systémů (Ing. Ivan Hüttel, CSc., Ing. Jaroslav Pachman, Ing. Josef Schröfel, CSc., RNDr. Miloslav Šandera, Doc. Ing. Josef Šavel, CSc., Ing. Ludmila Šimánková, CSc.)	59
4.1. Dielektrické světlovody	59
4.1.1. Vláknové světlovody	60
4.1.2. Světlovodné kabely	69
4.1.3. Planární světlovody	71
4.2. Generátory optických kmitočtů	77
4.2.1. Polovodičové zdroje	78
4.2.2. Opticky čerpané lasery v pevné fázi	89
4.3. Modulátory optických kmitočtů	100
4.3.1. Elektrooptický princip modulace	101
4.3.2. Akustooptický princip modulace	108
4.3.3. Magnetooptický princip modulace	114
4.3.4. Absorpční princip modulace	116
4.4. Detektory záření	117
4.4.1. Fotodiody PIN	118
4.4.2. Lavinové fotodiody	119

4.4.3.	Parametry detektorů záření	121
4.4.4.	Zhodnocení jednotlivých druhů	123
4.5.	Spojovací a vazební součástky	123
4.5.1.	Vlastnosti a požadavky na spojovací součástky	125
4.5.2.	Spojovací součástky trvalé — spojky	126
4.5.3.	Spojovací součástky rozebíratelné — konektory	129
4.5.4.	Optické vazební součástky	131
	Literatura	134
5.	Integrovaná optika (<i>Ing. Ivan Hüttel, CSc., Ing. Josef Schröfel, CSc., Ing. Ludmila Šimánková, CSc.</i>)	137
5.1.	Světlovody	137
5.2.	Součástky pro integrovanou optiku	138
5.2.1.	Součástky využívající elektrooptického jevu	140
5.2.2.	Součástky využívající akustooptického jevu	142
5.2.3.	Součástky využívající magnetooptického jevu	144
5.3.	Vazební struktury pro integrovanou optiku	145
5.4.	Hybridní optické obvody	149
5.5.	Polovodičové optické integrované obvody	151
5.5.1.	Polovodičové planární vrstevové světlovody	151
5.5.2.	Laserové zdroje pro polovodičové optické integrované obvody	152
5.5.3.	Modulátory pro polovodičové optické integrované obvody	155
5.5.4.	Detektory pro polovodičové optické integrované obvody	156
5.5.5.	Příklady složitějších optických integrovaných obvodů	156
	Literatura	158
6.	Základní materiály pro optické sdělovací systémy (<i>RNDr. Přemysl Klíma, CSc.</i>)	159
6.1.	Vlastnosti optoelektronických materiálů	159
6.2.	Přehled základních optoelektronických materiálů	162
6.3.	Principy přípravy materiálů	163
6.4.	Základní technologie optoelektronických materiálů	164
6.5.	Metody stanovení základních parametrů materiálů	168
	Literatura	169
7.	Závěr (<i>Karel Turek</i>)	171
8.	Slovník (<i>Karel Turek</i>)	173
	Rejstřík	182